

TORONTÁI

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Égész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Hegyedévre	30 dinár
Egy hozza	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felélés szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATA:

Obiljceva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Beokereki, 1921.

L. évfolyam, 272. szám.

Szombat, december 10.

Behívják a mozgósításról elmaradt hadköteleseket.

— Beograd tudósítónak jelentése. —
Beograd, dec. 8.

A „Politika“ közlése szerint a hadügyminiszterium 3 havi fegyvergyakorlatra hívta be mindazon hadköteleseket, akik a magyarországi események miatt elrendelt részleges mozgósítás alkalmával nem jelentkeztek csapattesteiknél. Ezeknek a hadköteleseknek legnagyobb része Horvátországban van.

Massaryk és Hainisch találkozója.

— A „Torontái“ tudósítójának távirata —
Wien, dec. 8.

Massaryk és Hainisch köztársasági elnökök december tizenötödikén Lanaban találkoznak politikai megbeszélések céljából. A tárgyalás előreláthatólag több napot vesz igénybe.

Bécs után Berlin...

— A „Torontái“ tudósítójának távirata —
Berlin, dec. 8.

Berlin északkeleti részében újabb fosztogatások fordultak elő. Több száz ember, főleg munkanélküliek és hajléktalanok bejárták a Rensaurallee környékét és több üzletet kifosztottak. A rendőrség száz tünnetőt letartóztatott.

Rájár a rud a bécsi magyar kommunistákra

— A „Torontái“ tudósítójának távirata —
Wien, dec. 8.

A menedékjogot élvező magyarországi kommunista menekültek közül tizenkettőt az ország területéről kiutasítottak. A rombolások alkalmával lakásukon tartott házkutatás okot adott a kiutasításra, mert a magyarországi kommunisták megszegték azt a feltételt, hogy minden politikai tevékenységtől tartózkodnak. A kiutasítottak között van Landler Jenő, Vágó Béla, Hamburger Jenő, Hevesi Gyula, dr. Szántó Béla és Lukács György.

Wien, dec. 8.

A „Rote Fahne“ a kiutasítottak névsorában a hat népbiztoson kívül Lengyel Gyulát, Király Bélát, Ludas Lászlót és Gábor Andort is felsorolja.

Pasity visszaadta megbízatását

Nem sikerültek a kormányalakítási tárgyalások. A radikális-párt követelte a belügyi tárcát. Davidovity kap újabb megbízatást.

— A „Torontái“ beograd munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 8.

Pasity Nikola dezinált miniszterelnök a koalíciós kormány kibővítésére vonatkozó tanácskozásait — miután tegnap dr. Koroseccel a klerikális párt vezérével is találkoztak — még tegnap este Davidovity Ljubával, a demokrata-párt vezérével befejezte.

Dr. Korosec a Pasityval folytatott tegnapi tárgyalásai során is előhozta a klerikális párt főfeltételül az alkotmányrevízió kérdését és a kancellarparagraf eltörlésére vonatkozó aspirációit.

Pasity ezután befejezve tájékoztató tanácskozásait a nagyobb parlamentáris pártcsoportok vezetőivel, magához kérte Davidovity Ljubát a demokrata-párt elnökét.

Közben még Lazity Voja, a földmives-párt elnöke látogatta meg Pasityt és irásban átnyújtotta klubja válaszát a kormányba való belépésre tett miniszterelnöki javaslatra. A földmives-párt ezen írásbeli nyilatkozatában kijelentette, hogy a párt nem vehet részt a kormányban, de a parlamentben támogatni fogja mindazon javaslatokat, amit az állam érdekében hasznosnak lát.

Davidovity Ljuba a meghívás kézhezvétele után azonnal Pasityhoz ment és kifejtette, hogy a demokrata-párt hajlandó belépni a kormányba, azonban csak a már ismertetett feltételek mellett. Ezen a találkozáson Pasity Nikola határozott formában állt elő a radikális párt azon követelésével, hogy a belügyi tárca a radikálisoknak engedendő át.

A demokrata-klub tegnap esti ülésén véglegesen határozott, hogy álláspontjából nem enged, amit Davidovity a klub ülése után azonnal közölt Pasityval.

Beograd, dec. 8.

A radikális-párt főbizottsága tegnap este a parlamentben ülést tartott, amelyen a radikális képviselők majdnem teljes számban jelen voltak. Az ülésen különféle pártügyekkel, valamint a közeli radikális-párti kongresszussal összefüggő kérdésekkel foglalkoztak. Az ülésen Pasity Nikola is résztvett és ez alkalommal ismertette a párttal eddigi tárgyalásainak lefolyását, kijelentve, hogy nem fogadhatja el az egyes pártok feltételeit, így a demokrata-párt feltételeit sem és azért a koronának visszaadja megbízatását.

Beograd, dec. 8.

Pasity miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor az udvarhoz ment és visszaadta Öfelségének megbízatását. Ez alkalommal részletesen kifejtette a királynak a parlamenti pártokkal lefolytatott tanácskozásait és azokat a nehézségeket, amelyek útját állták az új kormány összeállításának.

Öfelsége ezután dr. Ribar házelnököt hívta magához, akivel szintén a politikai helyzetről tanácskozott.

Jól értesült politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a király dr. Davidovity Ljubát fogja ezután megbízni a kormányalakítással.

Meg van az angol-ir megegyezés.

London, dec. 8.

A Daily Mail jelenti, hogy egész nap és egész este folytatott tanács-

kozás után az angol kormány és a sinneinek között létrejött a megegyezés. A megegyezés szövegét holnap fogják hivatalosan közzétenni. Általános a vélemény, hogy az angol-ir béke ezzel létrejött.

TÖZSDE

December 8

Beograd. Valuták: Lira 290, Lei 52-85, Márka 33-50, Cseh korona 76, Osztrák korona 1-12.
Devizák: Páris 518, Newyork 70, Berlin 33-20, Wien 0-97, Bukarest 53-50, Budapest 8-60.

Budapest. (Zárlat.) Valuták:

Napoleon 3000, Dollár 800-810, Frank 6100, Márka 405-415, Lira 3425, Varsó 13 és egynegyed, Rubel 57 és fél, Lengyel márka 22 és fél, Lei 595-505, Szokol 905-925, Font 3375, Dinár 1140, London 3400, Newyork 830, Berlin 387 és fél, Milano 3600, Páris 610, Prága 920, Zürich 15800, Wien 11 és fél, Zagreb 300.

Károly tartásdíja.

— A „Torontái“ tudósítójától. —

Páris, dec. 8.

Károly exkirály tartásdíjának ügyében a tárgyalások még mindig nem vezettek eredményre. A helyzet most az, hogy Beogradban kétszáz volnának megadni abban az esetben, ha Csehország nem mutatna hajthatatlanságot.

A tartásdíj összegének megállapítására mindaddig nem kerülhet sor, amíg az elvi megegyezés nem sikerült.

Németország nem képes fizetni.

— A „Torontái“ tudósítójának távirata —

Páris, dec. 8.

Mind bizonyosabbá válik, hogy Németország a január-február hónapban esedékes fizetéseinek csak kölcsön útján tehet eleget. A nagyipari körökben a kölcsönt szívesebben látják, mint a moratóriumot. A szövetségesek véleménye az, hogy amíg a német kormány elő nem terjeszti az ententének a német pénzügyek rendbehozatalára vonatkozó programot, addig nem lehet komolyan beszélni sem hitelről, sem moratóriumról. Abban az esetben, ha Németország a pénzügyi kötelezettségeit nem teljesíti, pénzügyi ellenőrzés alá helyezik.

Bizalom Briandnak.

Páris, dec. 8.

A szenátusban Briandnak bizalmat szavaztak a washingtoni szerepléséért támadó interpellációkkal szemben.

A letartóztatott magyar képviselők védői tiltakoznak a további fogvatartás ellen.

— A „Torontái“ tudósítójának távirata —

Budapest, dec. 8.

A letartóztatott képviselők védői, minthogy a bírósághoz nem akarnak kérvénnyel fordulni, a nemzetgyűléshez panaszt intéztek amiatt, hogy védenek rögtönítélő eljárás címén, már öt hét óta az ügyészi fogházban ülnek, anélkül, hogy a bírói fórum dönthetett volna fogvatartásuk kérdésében. A védők beadványa szerint, a képviselők letartóztatása súlyos sérelme a közszabadságnak, a bűnvádi perrendnek és jognak. A kérvényt Ugron Gábor átadta a nemzetgyűlés elnökének.

Olasz katonaság a népszavazási területen.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, dec. 8.

A felsősziléziai Leobschentzből jelentik: Egy olasz zászlóalj elindult a soproni népszavazási területre. Az olasz katonaság feladata lesz a népszavazás ideje alatt Sopron és környékén a rendet fenntartani.

Zita királyné Svájcba utazik.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Bern, dec. 8.

Zita királyné a nagykövetség értekezletétől engedélyt kapott, hogy Madeirából eltávozhassék és a hat éves Tubertnek megoperálásához Svájcba utazhasson. A konferencia megállapította, hogy Károly száműzetésére vonatkozó határozata esupán a király személyére vonatkozik, felesége és családja többi tagjára azonban nem. A nagykövetség tanácsa közölte a királynéval, hogy Svájcba utazása, az egyedülilletékes svájci kormány engedélyétől függ. Zita a beutazási engedély tárgyában kérvényt intézett a szövetség tanácsához, mely elhatározta, hogy a királynénak a beutazási engedélyt megadja azzal a feltétellel, hogy az operáció megtörténte után és a veszély elmúltával Svájcot azonnal elhagyja.

A magyar nemzetgyűlésből.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 8.

A mai nemzetgyűlésen Bottlik István alelnök utólagosan rendreutasítja Benkő Gábort, mert a detronizációs törvényjavaslatkor közbekiáltotta: „a király katonaszókevény volt”.

Rubinek István, a mentelmi bizottság előadója betérjésként jelentést a letartóztatott politikusok ügyében. A nemzetgyűlés elnöke bejelenti, hogy Andrassy, Sigray, Rakovszky, Beniczky, Borovicenyi és Gratz védői, kérvényt adtak be a nemzetgyűléshez, melyben mentelmijüknek sürgős elintézését és ügyükben a rendes vagy statáriális bíróság illetékességének kimondását kérik.

Ezután Bethlen hozzájárul a mentelmi sürgősségéhez.

Bethlen ezután kormányprogramjára célozva kifejti, hogy áprilisban az összes kérdésekre kiterjeszkedett. A mai viszonyokban a változások nem elvekre, csak eszközökre vonatkoznak. A kormány eltökélve, megteszi a szükséges lépéseket az irányban, hogy gyorsan és tökéletesen visszatérjenek a békebeli állapotokra. Amikor a szabadságjogok teljes élvezetét biztosíthatjuk Magyarországon mindenki számára, az egyesülési és gyűlékezési jog terén a szabadságot bővebben értelmezzük, biztosítani kívánja a kormány a munkásosztály szakszervezeti működésének teljes szabadságát. Ha pártpolitikai célokra nem használják fel a kormány engedményeit, újabb amnesztia-rendelet jelenik meg,

A vajdasági községi választások.

A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése.

Beograd, dec. 8.

A belügyminiszter hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat az irányban, hogy a vajdasági községi választások megtartása végett megfelelő törvényjavaslatot készítsenek. Bár ezt a törvényjavaslatot több ízben megtárgyalták a pártok kiküldött delegátusai, ebben a kérdésben nem tudtak megfelelő megoldásra jutni. Az első javaslat, melyet Pribicevity belügyminiszter terjesztett elő, az volt, hogy a szerbiai községi választási törvényt teljes egészében kiterjesszék a Vajdaság területére is. Ezzel a javaslattal szemben, a vajdasági képviselők azt a megjegyzést tették, hogy ennek a törvénynek végrehajtása nagy nehézségekbe ütközik, a vajdasági nemzetiségi viszonyok miatt. De ettől eltekintve

az ottani községek súlyos pénzügyi helyzete miatt sem vihető keresztül. A delegátusok ezenkívül még három javaslatot tettek, amelyek egyike szerint, a községi választások a régi magyartörvények szerint is keresztülvihetők volnának, de csak rendőrhatalósági ellenőrzés mellett. A kérdésben ezideig még nem történt végleges döntés.

Pribicevity belügyminiszter, hogy e fontos kérdést végre dűlőre juttassa, szombaton tárgyalásra hívta össze a vajdasági radikális és demokrata képviselőket Eutól az üléstől várja Pribicevity a vajdasági községi választásokról szóló törvényjavaslat ügyében a végleges döntést. A törvényjavaslatot hétfőn már át is adja a törvényelőkészítő bizottságnak felülvizsgálás végett.

Felfüggesztették az árdrágítás elleni bíróságok működését.

A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése.

Beograd, dec. 8.

A törvényelőkészítő bizottságnak a szociális kérdésekkel foglalkozó szakosztálya tegnap a szociálpolitikai minisztertől kiadott és a drágaság leküzdésére vonatkozó rendelkezések további érvénybenmaradása vagy megszüntetése felett döntött. A bizottság a tárgyalások folyamán úgy határozott, hogy a maximálásokra vonatkozó rendeleteket mindaddig hatályon kívül helyezi, míg

el nem dől, hogy az árdrágítás leküzdésére rendelt bíróságok hatáskörében marad-e a rendelet végrehajtásának ellenőrzése, vagy pedig a rendes elsőfokú bíróságok utján intézik el azt.

A szociálpolitikai miniszter már ki is adta erre vonatkozó rendelkezéseit, hogy az országban felfüggesztették a drágaság elleni bíróságok működését.

Románia és Magyarország viszonya

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 8.

Rudolozichy bukaresti magyar követ újságírók előtt nyilatkozott, hogy főfeladatát abban látja, hogy Magyarország és Románia között oly viszony létesüljön, amely a két ország békés jószomszédságát biztosítja. Ebben az igyekezetében a román hivatalos körökben sok helyütt támogatással és megértéssel találkozik. Külső és belső politikai indokok úgy kívánják, hogy Magyarország összes szomszédaival, így Romániával is a barátságos viszonyt megjavítsa. A gazdasági és közlekedési téren a közvetlen tárgyalások Magyarország és Románia között még nincsenek folyamatban. Valószínű, ha a viszony tovább is így fejlődik, belátható időn belül közvetlen gazdasági tárgyalások indulhatnak meg a két állam között. Ami az erdélyi magyarság kulturális helyzetét illeti, a belátással bíró román államférfiak megértik a nagyszámú magyarságot. A jövőben még inkább kell, hogy ennek az értékes elemnek módot nyujtsanak, hogy a maga nyelvén ápolhassa és fenntarthassa műveltségét.

Véget ért a német bányászsztrájk

Berlin, dec. 8.

A Merisch-ostraui bányamunkások a kompromisszumot elfogadták és ezzel a bányavidéken a sztrájk megszűnt. A munkások tegnap újra megkezdették a munkát.

HIREK

Műsoros délután a zárdában. A becskeréki hölgyek Mária Kongregációja csütörtökön délután 4 órakor a zárdában nagysikerű műsoros délutánt rendezett a becskeréki rk. árvaház javára. Az előadás iránt oly óriási érdeklődés nyilvánult meg, hogy a közönség nagy része nem fért be már a terembe. Erre a nagy érdeklődésre való tekintettel az előadást vasárnap délután 4 órakor megismétlik. Akiknek csütörtökre volt jegyük, de nem juthattak be a terembe, megváltott jegyüket vasárnap fölhasználhatják. Az előadás részletes ismertetését holnap a lapunkban közöljük.

Áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter nr Garai Samu, palánkai állami tanítót, áthelyezte a veliki becskeréki állami zsidó iskolához.

A Közművelődési Egyesület matinéja. A „Közművelődési Egyesület” vasárnapi matinéjának külön érdekessége is lesz. Barthók Bélának, a legnagyobb élő magyar muzikusnak a népdalai. Bennünket két okból is közelebből érint, egyrészt, mert Barthók Béla magyar ember, aki a legutolsó évek legnagyobb zenei forradalmát vitta meg és ma már felküzdötte magát a zeneklasszikusok közzé. Másodsorban pedig torontáimegyei származású. Zenepedagógiai célt is akar szolgálni a Kultúr egyesület, amikor Barthókot játszatja, hogy a zeneművelőközönség figyelmét az igazán klasszikus átdolgozású népdalok felé fordítsa, a sok silány népdal átirástól, amelyek közösen forognak. A matiné Juhász Bagossy Ella fogja interpretálni Barthóknak tizenöt magyar dalát: két régi keserves éneket, egy balladát, régi magyar táncnótákat és egy ipolysági magyar dudarát. A matiné Borsodi Lajos fogja meg saját alatt lévő könyvéből az „Emlék”, a „Tükör” és az „Éjjel” című apróságokat felolvasni, majd Hajdu Aranka és Juhász Ferenc szaval Ady, Dutka, Gellért, Emőd és Kafka Margit verseiből. A matiné tizenegy órakor kezdődik. A magyar közművelődési egyesület tagjai tagnyugtájuk ellenében díjtalanul lephetnek be, nem tagok belépti díja 20 korona.

A cukorgyári gyilkosság főtárgyalása. Megirta a „Torontál”, hogy a cukorgyári rablógyilkosság fölött a büntető főtárgyalást dec. 20-án kezdik meg. A törvényszék igazgatósága tegnap ezt a dátumot megváltoztatta, mivel máskülönbben a több napra terjedő tárgyalásokat a katolikus karácsonyi ünnepek miatt félbe kellett volna szakítani. Az igazgatóság úgy határozott, hogy a tárgyalások első napját dec. 19-ére, hétfő délelőtt kilenc órára tűzi ki. A jegykiosztás a tárgyalás előtt napon történik. Értesülésünk szerint mindössze negyvennyolc jegyet adnak ki, mert csak ennyi ülőhely áll rendelkezésre. A harminckét állóhelyet a törvényszéki tisztviselők kapják.

A vámhivatal főnöke Kikindára távozik. Rajity Dragomir a becskeréki vámhivatal felosztásával rövidesen távozik Becskerékről. Rajityot Kikindára helyezték át, ahol január elsején már át is veszi hivatala vezetését.

Talált óra. Tegnap a Főterem találtak egy zseborát. Igazoltt tulajdonosa átveheti Beck Gézánál Gizzella-part 2.

Rathenau Londonban maradt.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, dec. 8.

Rathenau mára tervezett elutazását Londonból, elhalasztotta, mert a pénzügyi bizottság fontos ülést tart. Ezt a körülményt annak jeleül tekintik, hogy a tárgyalások Németországra kedvező lefolyást vesznek. Az angol kormány még ezen a héten konkrét előterjesztéseket nyújt be a jóvátételi bizottsághoz.

Dr. Velik... nem... kezd... órák... nazi...
Atu...
kek...
cok...
ár...
pénz...
zása...
Bank...
örüzn...
rek...
Érte...
„Bud...
hó 10...
kezd...
pinc...
gyerm...
midő...
mek...
„Já...
aszt...
Felk...
ünne...
számb...
Zalé...
aszt...
U SZ...
mind...
kita...
Sok...
azé...
„Els...
börv...
növe...
JENŐ...
Central...
A n...
politik...
A „Tor...
A rom...
havab...
tehn...
tikai...
magyar...
ról har...
decembe...
kicsere...
Robb...
A saar...
ban, az...
Néhány...
munká...
A rom...
doznak...
épület...
ber van...
Megind...
Decembe...
megindul...
aira meg...
rai teli...
A jövő...
léptetik...
lakoz...
vonatok...
összek...
INTE...
AZ OR

Dr. Efremidis visszaérkezett Veliki Beeskerekre és rendelését a nem betegek részére újból megkezdte naponta d. u. 1-3 és 6-7 órák közt a Daun-féle házban (Gimnázium-utca).

Atutalások, hitellevek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árnykivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadruga Banka D. D.), Veliki Beeskerék. — Telefon 43. és 47.

Ertesítés. A veliki beeskereki „Budlibieska”-asztaltársaság folyó hó 10-én, szombaton este fél 8 órai kezdettel a Páris- (Pest)-szálloda pinceszínházában tartja az idei gyermekfelruházási ünnepélyét, a melyen is 30 szegénysorsú árvagyermek teljesen fel lesz ruházva, egyezően alkalommal ünnepli az asztaltársaság 10 éves jubileumát. Felhívjuk a n. é. közönséget, hogy ünnepélyünkön minél nagyobb számban résztvenni sziveskedjenek. Belépődíj nincs. — A „Budlibieska”-asztaltársaság vezetősége.

UJ SZERENCSET ÉS ÉLETKEZVET nyer minden hölgy, ha külsejét szebbé alakítja és jobban tetszik embertársainak. Sok díszrebben részesülnek, mint a szépségápolás kedvelt szereit: Feller „Elsa” liljomtejszappan „Elsa” arc- és bőrvédőkenőcs. „Elsa”-Tanochina hajnövesztő kenőcs. Szétküldi: FELLER V. JENŐ patikus, STUBICA DONJA, Central 202. sz. (Hrvatska.)

A magyar és román politikai foglyok kicserélése.

A „Torontai” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 8.

A román kormányval szeptember havában történt megállapodás értelmében kicserélésre kerülő politikai foglyok első csoportja, amely magyar részről tizenöt, román részről harmincöt hadifoglyot ölel fel, december 8-án érkezik a határra a kicserélő állomásra.

Robbanás egy dinamitgyárban.

Páris, dec. 8.

A saarloisi „Nobel”-dinamitgyárban, az olajtartályok felrobbantak. Néhány könnyebben megsebesült munkás a romok alól kimenekült. A romok eltakarításán most fáradoznak, mert bizonyos, hogy az épületben legalább még ötven ember van.

Megindul a tatrai express

Budapest, dec. 8.

December tizenötödikén újra megindul a tatrai express. A csehek újra meg akarják teremteni a tatrai teli életet.

A jövő év június elsejétől életbe lépnek az összes nemzetközi esatlakozásokat, úgy hogy ezeknek a vonatoknak közvetlen gyorsvonati összeköttetésük lesz Kassával.

Kedvezőtlen döntés a beeskereki vámhivatal ügyében.

A beeskereki küldöttség elutasító választ kapott a pénzügyminisztériumban.

— A „Torontai” kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Beograd, dec. 7.

A pénzügyminiszternek elhatározása, hogy a beeskereki vámhivatal megszünteti, a városnak és környékének kereskedelmi és ipari helyzetét nagyon kedvezőtlenül érinti, — ezért érthető, hogy a beeskereki közgazdasági életre rendkívül hátrányos intézkedés visszavonása céljából a városban akció indult meg.

A beeskereki kereskedők és gyárosok egy nagyobb küldöttsége érkezett ma Beogradba, hogy a pénzügyminiszter előtt kifejtse a vámhivatal további fenntartásának szükséges voltát és hogy a minisztert korábbi elhatározásának megváltoztatására bírja. A küldöttséget **Risztity György** vezette és tagjai voltak **Boskovity J.**, **Rucinszki Pál**, **Benó Mihály**, **Eckstein János**, **Gyenes Hugó**, **Lutsch Péter**, **Terzin M.** és **Liptay Dezső**.

Dr. Kumanudi pénzügyminiszter éppen a pénzügyi tanácsülésen elnökölt és azért helyette a küldöttséget **Bogdanovity**, a vámügyek vezérigazgatója fogadta.

Risztity György, a küldöttség vezetője hosszabb beszédben ismertette azokat a hátrányokat, amelyeket a vámhivatal tervbe vitt megszüntetése okozna. A vámhivatal megszüntetését takarékosági okokból határozta el a minisztérium, a beeskereki kereskedők és gyárosok testülete azonban már korábban közölte a minisztériummal, hogy a vámhivatal fenntartási költségeinek jelentékeny részét magára vállalja. Ezért tehát a takarékosági szempont nem veendő figyelembe ennél a kérdésnél. Viszont a beeskereki kereskedelmi és ipari életre nézve rendkívül hátrányos volna az, hogy a városba érkező árukat más, messzefekvő helyen kellene megvámoltatni a kereskedőknek, gyárosoknak és iparosoknak.

Rucinszki Pál hasonló értelemben ismertette a küldöttség kérelmét és átnyújtotta az érdekeltségnek ebben a kérdésben előterjesztett memorandumát.

A vámügyek vezérigazgatója nagy figyelemmel hallgatta a küldöttség szónokainak beszédét, válasza azonban általános megállapítások alapján határozottan elutasító volt és ezért érthető elkedvetlenedést keltett.

A pénzügyi tanács elnökét szándéka — mondotta a fővámigazgató, hogy nagy mértékben csökkenteni kell az állami kiadásokat, mert a költségvetésben a kormány nem engedi meg a deficitet. Ez a határozat a közvetlen oka annak, hogy több, már meglévő vámhivatalt meg kell szüntetni és ezek közé tartozik a beeskereki vámhivatal is, amelynek megszüntetése befejezett dolog, azon változtatni, nézetem

szerint, már nem lehet. Épp azért nem teszek semmiféle olyan ígéretet, amelyből önök esetleg azt remélhetnék, hogy a minisztérium ebben a kérdésben meg fogja változtatni álláspontját. Arra kérem tehát önöket, hogy ne távozzanak azzal az érzéssel, hogy a vámhivatalt visszakapják. Az állam egyetemes érdekeit, amikor azoknak erőyes és gyors megvédéséről van szó, természetesen fölébe kell helyezni a lokális szempontoknak.

A miniszter helyettesének válasza nem elégitette ki a küldöttség tagjait és csakhamar élénk szöveg vita indult meg a főigazgató és a jelenvoltak közt.

Eckstein János rámutatott arra, hogy Beeskerek a Bánát fővárosa, jelentős vasuti gócpont, amelynek nagy ipari és kereskedelmi élete nem nélkülözheti a vámhivatalt, elvesztése pedig mérhetetlen károkat okozna.

Liptay Dezső megemlítette, hogy a Kikindán és Zsombolján lévő vámhivatalok meghagyása sokkal kevésbé indokolt, mint a beeskereki megszüntetése. Nézete szerint inkább szüntessék meg a kikindai hivatalt, mert a kisebb méretű kikindai kereskedelem a zsomboljai vámhivatal közeli fekvése miatt megközelítőleg sem szenvedne olyan károkat, mint amily nagy hátrány, költség és veszteség érne Beeskeréket.

Boskovity J. arra kérte a vezérigazgatót, hogy jöjjön Beeskerékre és győződjék meg személyesen a vámhivatal megtartásának szükséges voltáról.

Risztity György, a küldöttség vezetője kijelentette, hogy Beeskerek kereskedői, gyárosai és iparosai a minisztérium elutasító válaszána dacára sem nyugszanak meg a vámhivatal megszüntetésében és ezért az ellene irányuló akciójukat folytatni fogják.

A miniszter megbízottjának a sok érvelésre egy pozitív válasza volt, még pedig az, hogy ő egyénileg határozottan ellene van a vámhivatal fenntartásának, ezzel szemben azonban megígérte, hogy a küldöttség memorandumát gondosan át fogja tanulmányozni.

Ez a szóvagy borrhavaló volt az érthető oka annak, hogy a küldöttség nem a legbizakodóbb hangulatban hagyta el a pénzügyminisztérium épületét.

A Duna-Rajna csatorna.

München, dec. 8.

A nemzetközi Duna-bizottság most folyó ülésén elsősorban a Dunát a Rajnával összekötő csatorna kiépítésének tervéről tárgyalnak. A csatorna költsége százhusz millió márkába kerül.

Cseh-osztrák gazdasági tárgyalások.

A „Torontai” tudósítójának távirata

Wien, dec. 8.

Massaryk, Benes és Schoeber prágai találkozása, a gazdasági politikai tárgyalásokkal összefüggésben van. A lapok jelentése szerint a következő ügyekben határoznak:

1. Az 1921. évi május negyediki ideiglenes kereskedelmi egyezmény életbeléptetése.
2. A kereskedelem emelése céljából a behozatali és kiviteli tilalom megszüntetése.
3. Kiviteli privilégiumok, szomszédos teherarifáknál, a saint germaini békeszerződés 224. szakasza értelmében.
4. A kettős megadóztatások kérdése.
5. Az átmenő forgalom végrehajtása.
6. Könnyítések az utlevelek kezelésében.
7. A választott bíróságra vonatkozó szerződés.

A magyar politikából.

A „Torontai” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 8.

A pártok tegnap esti értekezletére a hangulat teljesen megváltozott. Akik két nap előtt még azt mondták, hogy az első ülésen leszavazzák a kormányt, tegnap estig megbékültek és hozzájárultak annak a kimondásához, hogy a kormány működésében teljes erőből támogatják. Ezt a határozatot hozta mind a három párt.

Bethlen kívánsága az, hogy ne indítsanak politikai vitát, a kormány bemutatkozásánál, hanem a kormányprogram bírálatát az indennitási javaslat tárgyalásánál mondják el, másodsor pedig azt kérte, hogy az indennitásnál ne legyen hosszú politikai vita, hogy a kormány minél előbb hozzáfogjon az ország érdekében az alkotó munkához, végül még azt a kívánságát hangoztatta Bethlen, hogy a párt lehetőleg teljes számban jelenjen meg a királypucsból részvesztett képviselők mentelmi ügyének tárgyalásánál.

Budapest, dec. 8.

Mayer János földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy ő, Szabó István vezérét nem hagyta cserben. Mielőtt a miniszterséget elvállalta, kikérte Nagyatádi tanácsát és hozzájárulását.

Budapest, dec. 8.

Gaal Gaszton nemzetgyűlési elnök azt a felfogást vallja, hogy miután a nemzetgyűlés mandátuma február tizenhatodikán lejár, elnöki megbízatása is ezen a napon megszűnik. Gaal Gasztonnak elhatározott szándéka, hogy e napon elhagyja az elnöki széket.

INTERNATIONAL BIOSKOP

AZ ORIENT-SZÁLLÓBAN.

Péntek, dec. 9-én 6 és fél 9 órakor.

A jelenkor legnagyobb filmje!

Cezarina

(vagy a világ urnője).

VII-ik rész. Az emberiség jóltevője. Dráma 6 felvonásban. Főszerepben Mya May és Hans Moerendorff.

Szombaton és vasárnapon: CEZARINA VIII rész.

Rendes helyárak mellett.

A városi főjegyzői hivataltól.

Hirdetmény.

Fenti hivatal felhívja az összes becskerei mérnököket, építészeket, földmérőket, fényképészeket, akadémiai festőket és iskolai képzettségű rajzolókat, hogy december 16-án délután három órakor jelentkezzenek a városházán, a volt esküdtzéki teremben.

A főjegyzői hivatal katonai ügyosztálya.

INGYEN

kap egy 35 K-nás Méhész Naptárt 1922. évre, ha a két-hetenként megjelenő „Méh” méhészeti szaklapra évi 20 dinárért 4 előfizetőt gyűjt s a 80 dinárt a „Méh” kereskedelmi vállalatához Bačfeldvarac, beküldi.

Legszebb karácsonyi ajándék!

Gyönyörű estélyi ruhák, szövet ruhák, szvettter-garnitúrák, bluzok, kalapujdonságok kaphatók

ASZLÁNYI JULIA
kalap- és nődivatterméiben VELIKI BECSKEREK, Nemanjina (Jenő herceg) utca 7.

Női aranylánc

örökségből származó, 161 centiméter hosszú, tömör szinaranyból, nyakra és derékra, izléses kivitelben

eladó.

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Boszniai 1921. évi termésű legjobb

LEKVAR (SZILVAIZ)

nagyobb mennyiségben érkezett.

Előnyajánlattal szívesen szolgálunk.

Özv. Guttmann Jakabné és Fiai

Veliki Becskerek, (Zsitni trg) Buza-tér.

Petróleum.

Legjobb VACUUM-féle

„Sunflower” kánás petróleum és igen jó minőségű hordós

petróleum elegendő mennyiségben raktáron.

Özv. Guttmann Jakabné és Fiai Veliki Becskerek.

„Sphinx”-jegyű könnyű benzin még kapható!

Alkalmi vétel!

Veliki Becskerek város kellő közepén fekvő, modern gépekkel és berendezéssel felszerelt jóforgalmu

mozi más vállalkozás miatt eladó.

Bővebb felvilágosítást a „Torontál” kiadóhivatala nyújt. 2144

ÉLESZTŐ

minden mennyiségben!

Arko gyártmányu Cognac Medicinal és különféle likőrök a legjobbak.

Főképviselet: Vojvodina területére.

V. ZUBKOV G, Sombor.

Telefon 330. 2188

Szrpszka Poljoprivredna Banka D. D.-nél kapható:

Mindenemű rafinált amerikai gépolaj, nyersolaj, azonkívül benzin, rafinált petróleum, kátránypapír, tüzelőfa, bodnárfá, szén, kocsikenőcs (prima) 25 kg-os ládákban, zsirszóda 128%, saját téglagyárában készült mindenemű téglá és fedőcserep. . . A téglagyár a szállításra a legkedvezőbb helyen van, mert a Béga mellett és a vasutállomás közelében fekszik.

PLEITZ FER. PÁL

Veliki Becskerek

Čhilityeva (Zápolya) utca 1. sz.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21

Könyvnyomda ∞ Lapkiadás ∞ Nyomtatvány-
raktár ∞ Tömöntöde ∞ Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás.